

GMINA MSTÓW

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU
ZŁOKALIZOWANEGO W MIEJSCOWOŚCI WANCERZÓW
W GMINIE MSTÓW

opracowanie: Renata Gajecka

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gajecka', is positioned below the printed name.

Częstochowa, listopad 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1 Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2 Cel i zakres merytoryczny prognozy.....	4
1.3 Materiały wyjściowe i metoda opracowania.....	4
2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi Dokumentami	4
3. Ocena istniejącego stanu środowiska.....	8
3.1 Położenie i struktura użytkowania.....	8
3.2 Budowa geologiczna.....	8
3.3 Wody podziemne	9
3.4 Rzeźba terenu.....	9
3.5 Gleby.....	9
3.6 Wody powierzchniowe.....	9
3.7 Klimat i warunki topoklimatyczne.....	10
3.8 Stan sanitarny atmosfery.....	10
3.9 Przyroda ożywiona i ochrona prawna jej zasobów.....	11
3.10 Krajobraz	14
3.11 Klimat akustyczny i emisja niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.....	15
4. Ocena tendencji zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego Dokumentu.....	15
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody.....	15
6. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	16
7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.....	17
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko.....	18
8.1 Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.....	18
8.2 Oddziaływanie na ludzi.....	19
8.3 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	20
8.4 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.....	21
8.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	22
8.6 Oddziaływanie na krajobraz.....	23
8.7 Oddziaływanie na klimat.....	23
8.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	24
8.9 Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	24
8.10 Oddziaływanie na dobra materialne.....	24
8.11 Typy oddziaływań na środowisko wynikające z realizacji projektu planu.....	25
9. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu	25
10. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	26
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	26
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	28
13. Materiały źródłowe	30
14. Oświadczenie.....	31

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji m.in. planu miejscowego.

Obecnie obowiązujące przepisy prawne stawiają wymóg uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Częstochowie (PPIS) – ww. uzgodnienia uzyskano odpowiednio 26 lipca 2018 r. i 8 lipca 2017 r.

Według uzgodnionego zakresu, prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana do przedmiotowego projektu planu, powinna obejmować wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 ww. ustawy. Zgodnie z treścią uzgodnienia RDOŚ *wszystkie elementy z ww. artykułu powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i w zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych.*

W szczególności prognoza powinna dotyczyć wpływu realizacji zapisów planu na :

- możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko (w tym na formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie objętym projektem planu oraz w jego bliskim sąsiedztwie) mogących być rezultatem ewentualnej zmiany dotychczasowego przeznaczenia terenów objętych projektem planu, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływań na Park Krajobrazowy Orlich Gniazd i jego otuliny, dla którego Uchwałą Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. ustanowiono plan ochrony;*
- stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt;*
- lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, a w szczególności płaty roślinności nieleśnej, kompleksy leśne, zadrzewienia śródpolne, a także obiekty ważne dla ochrony płazów.*
- funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w opracowaniu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A., (red.) 2007 CDPGŚ, ze szczególnym uwzględnieniem regionalnego korytarza migracji ptaków – Dolina górnej Warty,*
- funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych,*
- drzewa i grupy drzew objęte ochroną oraz predysponowane do objęcia ochroną,*
- jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych.*

Ponadto prognoza powinna zawierać:

- dopuszczalne zagospodarowanie przedmiotowego terenu określone w aktualnie obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,*
- lokalizację i opis stanu zachowania chronionych siedlisk i gatunków występujących na przedmiotowym obszarze,*
- identyfikację wszystkich możliwych źródeł negatywnego oddziaływania na środowisko (ze wskazaniem oddziaływań znaczących),*
- analizę wpływu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na środowisko w obrębie przedmiotowego obszaru oraz w obrębie terenów sąsiednich, pozostających w zasięgu potencjalnego oddziaływania,*
- propozycje szczegółowych rozwiązań zapobiegających, ograniczających i kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko wraz z podaniem skuteczności proponowanych rozwiązań.*

Zgodnie z treścią uzgodnienia PPIS *zakres prognozy winien obejmować ustalenia i wymagania zawarte w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Stopień szczegółowości prognozy powinien być adekwatny do charakteru, lokalizacji, specyfiki i przeznaczenia terenu objętego planem, powinien umożliwiać prawidłową i rzetelną ocenę oddziaływania skutków realizacji planu na środowisko i zdrowie ludzi.*

1.2 Cel i zakres merytoryczny prognozy

Celem prognozy jest określenie w jaki sposób ustalenia projektu planu mogą wpłynąć na stan środowiska w obszarze opracowania oraz w obszarach wzajemnych oddziaływań, stwierdzenie, czy ustalenia projektu planu biorą pod uwagę lokalne uwarunkowania środowiska, oraz ewentualne zaproponowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Szczegółową zawartość merytoryczną prognozy określa przytoczona powyżej ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto podczas prac przy opracowaniu prognozy korzystano z przepisów zawartych w obowiązujących aktach prawnych przede wszystkim z zakresu ochrony środowiska.

Niniejsza prognoza zawiera informacje z zakresu charakterystyki cech poszczególnych elementów środowiska stanowiące wyciąg z opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla obszaru gminy Mstów z uwzględnieniem dostępnych materiałów źródłowych.

1.3 Materiały wyjściowe i metoda opracowania

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt planu zawierający ustalenia tekstowe - stanowiące treść projektu Uchwały Rady Gminy Mstów w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego *obszaru zlokalizowanego w miejscowości Wancerzów w gminie Mstów* wraz z rysunkiem planu – załącznik nr 1 do w/w uchwały w skali 1 : 1 000 oraz opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Mstów.

Przed przystąpieniem do prac nad prognozą przeprowadzono wizję terenu będącego przedmiotem opracowania planu, co pozwoliło na rozpoznanie aktualnego stanu użytkowania, natomiast oceny istniejącego stanu środowiska i jego zagrożeń dokonano w oparciu o dostępne materiały źródłowe.

Informacje uzyskane z materiałów źródłowych oraz informacje zebrane podczas przeprowadzonej wizji terenowej, pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru, w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym w szczególności: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie pozyskanych informacji określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego, a także wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń planu.

2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, którego celem jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Przedmiotowy dokument zawiera ustalenia w zakresie:

- przeznaczenia terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, parametrów, cech i wskaźników oraz zasad i warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu,
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych oraz szczególnych warunków dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenów wraz ograniczeniami w ich użytkowaniu,
- zasad ochrony środowiska i przyrody,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji wraz z określeniem minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU ZLOKALIZOWANEGO
W MIEJSCOWOŚCI WANCERZÓW W GMINIE MSTÓW

Przeznaczenie terenu		Ustalenia określające dopuszczalne oddziaływanie na środowisko	Powierzchnia (ha)
Podstawowe	Dopuszczalne		
MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	zabudowa usługowa	- wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: do 0,40, - wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01 -0,4; - udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – min 60%; - max. wysokość zabudowy: budynków mieszkalnych – 9m, budynków pozostałych – 5m, - wysokość pozostałych obiektów budowlanych – do 16 m.	0,9
U,MN – zabudowa usługowa i mieszkaniowa jednorodzinna		- wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: do 0,40, - wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01 -1,2; - udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – min 40%; - max. wysokość zabudowy: budynków mieszkalnych – 9m, budynków usługowych – 10m, budynków gospodarczych, garażowych i wiat - 5 m, - wysokość pozostałych obiektów budowlanych – do 16 m.	0,3
U – zabudowa usługowa	- urządzenia budowlane i budowle integralnie związane z funkcją terenu ustaloną w planie, - obiekty małej architektury, tereny zieleni urządzonej i izolacyjnej;	- wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: do 0,40, - wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01 -1,2; - udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – min 20%; - max. wysokość zabudowy: budynków usługowych – 12m, budynków gospodarczych, garażowych i wiat - 9 m	1,8
R – tereny rolnicze	- tereny zieleni i zadrzewienia, - wody powierzchniowe, w tym zbiorniki retencyjne		9,6

Prace nad projektem zainicjowane zostały Uchwałą Nr V/39/2019 Rady Gminy Mstów z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w gminie Mstów. Granice obszaru objętego projektem obejmują powierzchnię ok. 4 ha.

Podjęcie prac planistycznych ma na celu zmianę obowiązujących ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Wancerzów, przyjętego Uchwałą

Nr XXXIII/260/2017 Rady Gminy Mstów z dnia 16 maja 2017 r. Obecnym przeznaczeniem obszaru opracowania są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ozn. symb. MN,
- teren zabudowy usługowej ozn. symb. U
- teren rolniczy ozn. symb. R.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów (Uchwała Nr XXIII/175/2012 Rady Gminy Mstów z dnia 29 czerwca 2012 r. Zgodnie z ww. dokumentem planistycznym, kierunkiem przeznaczenia obszaru objętego projektem planu miejscowego są:

- M1 - obszary wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej (wyznaczone pod zabudowę w obowiązującym planie miejscowym uchwalonym uchwałą nr XXXVI/250/2005 Rady Gminy Mstów z dnia 25 listopada 2005 r. lub posiadające prawo zabudowy – teren sklasyfikowany jako teren budowlany z istniejącą zabudową) – obejmujące tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej wraz z obiektami i terenami publicznymi; dopuszcza się lokalizację terenów produkcyjnych, które nie wymagają utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania oraz usytuowane będą przy drodze ponadgminnej, przy czym w obrębie tych terenów, zależnie od charakteru produkcji, należy przewidywać strefę buforową zagospodarowaną w sposób neutralny,
- M3 – obszary uwarunkowanego rozwoju wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej – obejmujące tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej wraz z obiektami i terenami publicznymi, których rozwój jest warunkowany (np.: realizacją inwestycji gminnych, zmianą granicy terenu górniczego, uwzględnieniem uwarunkowań kulturowych lub wynikających z ukształtowania terenu m.in. zapewnieniem spływu wód powierzchniowych, itp.),
- Rz – obszary rolnicze z zakazem zabudowy kubaturowej – dopuszcza się zachowanie istniejącego zagospodarowania.

Dokumentami powiązanymi z niniejszym planem są:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów – Uchwała Nr XXIII/175/2012 Rady Gminy Mstów z dnia 29 czerwca 2012 r.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Wancerzów, przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/260/2017 Rady Gminy Mstów z dnia 16 maja 2017 r.
3. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+, Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.

3. Ocena istniejącego stanu środowiska

3.1 Położenie i struktura użytkowania

Projekt planu dotyczy terenu położonego na obszarze gminy Mstów, w miejscowości Wancerzów, w rejonie skrzyżowania trzech głównych szlaków komunikacyjnych – drogi wojewódzkiej (DW 786 ul. Wyzwolenia), drogi powiatowej (ul. Sadowa) i drogi gminnej (ul. Pogodna), obejmuje powierzchnię ok. 4 ha.

Obszar opracowania nie jest zabudowany, zagospodarowany i użytkowany; graniczy i sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz zabudowy o charakterze zagrodowej, w tym – budynki mieszkalne, skupionymi w rejonie skrzyżowania dróg oraz wzdłuż dróg publicznych. Zabudowa i elementy zagospodarowania w omawianym rejonie przeważnie tworzą pasma zainwestowania o zróżnicowanej głębokości względem drogi publicznej. Rejon dróg w obszarze opracowania jest uzbrojony. Wg ewidencji gruntów są to tereny rolne.

Ryc. 2. Teren objęty planem wraz z najbliższym otoczeniem – ortofotomapa

źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

3.2 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Budowa geologiczna

W budowie geologicznej rejonu objętego planem biorą udział zarówno utwory jurajskie oraz czwartorzędowe. Utwory czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na osadach kredowych i jurajskich. W środkowej części terenu (w dolinie Warty) są one reprezentowane przez holocenijskie, rzeczne piaski i piaski ze żwirami tarasów zalewowych, a jedynie fragmentarycznie przez piaski humusowe i namuły den dolinnych i starorzeczy. Osady holocenijskie w postaci piasków, piasków humusowych i namułów zalegają także w rejonie lokalnych, suchych dolin. Natomiast lokalne na obrzeżach doliny rzecznej zalegają na powierzchni rzeczne plejstoceńskie piaski i piaski ze żwirami tarasów nadzalewowych. Pozostałą część terenu pokrywają zasadniczo eluwialne, zwiędzlinowe piaski pyłowato – ilaste (na glinach zwałowych bądź wapieniach), gliny zwałowe, a miejscami (na zachodzie) także piaski i żwiry wodnolodowcowe lub lodowcowe bądź piaski i mułki tarasów kemowych (na wschodzie). Osady jurajskie są wykształcone w postaci górnourajskich wapieni kredowatych (miejscami z biohermami), płytowych lub skalistych. Utwory jurajskie w rejonie opracowania mają swoje lokalne wychodnie występujące w rozproszonym na wyniesieniach.

Bezpośrednie podłoże przedmiotowego terenu tworzą utwory czwartorzędowe stanowiące mady,

mułki, piaski i żwiry rzeczne.

Surowce mineralne

W obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

3.3 Wody podziemne

Teren będący przedmiotem opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 Częstochowa E, chroniącego najcenniejsze zasoby wód podziemnych w skali kraju. Poziom górnourajski obejmuje uszczelinione i często skrasowiałe wapienie skaliste jury górnej (oksfordu). Średnia głębokość studni ujmujących wody tego zbiornika to 160 m a jego zasoby dyspozycyjne szacowane są na 1024 tys. m³/dobę. Zbiornik zasilany jest przez infiltrację z wodonośnych utworów czwartorzędowych lub bezpośrednio przez infiltrację wód opadowych na wychodniach wapieni oraz drenaż rzeki Warty. Analizowany teren znajduje się w obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych o kodzie PLGW 650095.

Generalnie słaby stopień izolacji warstw wodonośnych skałami słaboprzepuszczalnymi oraz szczelinowo-krasowe warunki migracji wód i zanieczyszczeń powodują, że zbiornik ten jest narażony w stopniu wysokim na zanieczyszczenie.

Z prowadzonego w 2017 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska monitoringu wód podziemnych wynika, że jednolita część wód podziemnych o kodzie PLGW 650099 wydzielona w ramach GZWP 326 – Częstochowa E w rejonie opracowania charakteryzowała się zróżnicowaną jakością wód. W punktach pomiarowych położonych na obszarze Mirowa (J317/R, J319/R)) i Srocka (J320/R) posiadała wody dobrej jakości (II klasa jakości). Najgorsza sytuacja była w punkcie pomiarowym Mirów (318b/R), w którym ze względu na podwyższone zawartości siarczanów wody tego zbiornika zaliczono do IV klasy jakości (wody niezadowolającej jakości).

3.4 Rzeźba terenu

Morfologia rejonu opracowania jest w dużej mierze uzależniona od budowy geologicznej oraz związana z obecnością doliny rzeki Warty. Teren generalnie obniża się w kierunku południowym tj. w kierunku koryta rzeki Warty. Rzeźba terenu charakteryzuje się również obecnością rozproszonych wzniesień. Pomiedzy nimi tworzą się płaskie i suche doliny (tzw. doliny „wiodące”), którymi mogą spływać wody w czasie obfitych opadów lub roztopów wiosennych. Suche doliny stanowią wówczas podstawę lokalnego drenażu.

Obszar objęty projektem planu położony jest na wysokości ok. 246 – 252 m n.p.m. i jest ukształtowany ze spadkiem w kierunku południowym. Ukształtowanie terenu nie stanowi ograniczenia dla planowanego zagospodarowania tego terenu.

3.5 Gleby

W rejonie opracowania zgodnie z mapą glebowo – rolniczą występują gleby bielcowe, wytworzone w większości z piasków luźnych, sklasyfikowane na analizowanym obszarze jako grunty rolne klas III i IV. Grunty charakteryzują się w większości dobrą przepuszczalnością dla wody.

3.6 Wody powierzchniowe

Teren objęty opracowaniem położony jest w zlewni rzeki Warty, która przepływa w odległości ok. 460 m w kierunku południowym od obszaru objętego planem. Ze względu na budowę geologiczną sieć hydrograficzna na obszarze gminy jest słabo rozwinięta. Wody powierzchniowe na terenie opracowania nie występują. Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych o nazwie "Warta od zbiornika Poraj do Ciekłu spod Rudnik (PLRW60001618134), która ma charakter silnie zmienionej a osiągnięcie przez nią celów środowiskowych jest zagrożone.

Należy zaznaczyć, iż zlewnia rzeki Warty, w tym obszar opracowania, objęta jest Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, regulującym zasady korzystania z wód w regionie wodnym. Zawiera ono szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, wynikające z ustalonych celów środowiskowych, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych oraz ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze regionu wodnego, niezbędne do osiągnięcia celów środowiskowych. Najistotniejsze regulacje wynikające z przytoczonego rozporządzenia dotyczą m.in. *ograniczenia*

możliwości bezpośredniego odprowadzania wód z odwodnień oraz ścieków opadowych i roztopowych z kanalizacji deszczowej, dopuszczając do realizacji tylko te przypadki, dla których w kontekście realizacji założonych funkcji rozpatrzono i zastosowano rozwiązania minimalizujące utratę naturalnej retencji oraz spowalniające odpływ odprowadzanych wód i przywracające w możliwym zakresie naturalny, gruntowy charakter odpływu.

Teren objęty planem znajduje się poza granicami obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi i nie znajduje się w obrębie wskazanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej obszarów, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne. Nie występują tutaj również obszary szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z ustawą Prawo wodne.

3.7 Klimat i warunki topoklimatyczne.

Umiarkowaną strefę klimatyczną i środkowopolski region klimatyczny, w których położony jest przedmiotowy teren, charakteryzują częste i szybkie napływy i przemieszczanie się aktywnych układów barycznych, powodujących ścieranie się mas powietrza oceanicznego i kontynentalnego, w wyniku czego klimat odznacza się dużą zmiennością pogody.

Klimat obszaru opracowania (wg danych pochodzących ze stacji meteorologicznej w Częstochowie), charakteryzują następujące elementy:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0°C,
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipiec) wynosi 17,7°C,
- średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (styczeń) wynosi -2,4°C,
- średni czas usłonecznienia wynosi 1490 godzin rocznie, tj. średnio 4 godz. i 5 minut/dobę,
- średnia roczna liczba dni z mgłą wynosi 42,
- średnia liczba dni z przymrozkiem w okresie kwiecień - październik wynosi 10,
- opady atmosferyczne wynoszą średnio 612 mm w ciągu roku; najwyższe opady notuje się w miesiącach letnich (czerwiec - sierpień), na które przypada 40% opadu rocznego; maksimum występuje w lipcu (86 mm); najniższe opady notowane są zimą i wczesną wiosną (styczeń - marzec), tylko 15% opadu rocznego; minimum (29 mm) przypada na luty,
- liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-70, przeciętna grubość pokrywy śnieżnej jest niewielka,.
- prawdopodobieństwo wystąpienia opadu gradu należy do najniższych w województwie – średnio raz na dwa lata,
- dominują wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe, szczególnie w styczniu, kiedy wyjątkowo rzadko wieje z północy, północnego wschodu i wschodu; ogólnie w ciągu całego roku najrzadziej wieje wiatry z północnego wschodu; udział ciszy jest niski - 9%; średnia prędkość wiatru wynosi ok. 3 m/s.

Warunki topoklimatyczne na przedmiotowym terenie są korzystne ze względu na ukształtowanie terenu i związane z nim warunki solarne, wilgotnościowe i warunki przewietrzania. Nie występują tutaj sprzyjające warunki dla stagnacji chłodnego powietrza i tworzenia się mgieł z uwagi na ukształtowanie terenu oraz głęboki poziom zalegania wód gruntowych.

3.8 Stan sanitarny atmosfery

Na terenie opracowania, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie jest prowadzony monitoring powietrza. Zgodnie z oceną jakości powietrza w województwie śląskim prowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, obejmującą 2017 r. teren gminy Mstów sklasyfikowano ze względu na ochronę zdrowia w klasie C z uwagi na przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu i ozonu. Uzyskane wynikowe klasy C kwalifikują gminę do opracowania Programów Ochrony Powietrza dla tych zanieczyszczeń.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w ocenie za 2017 r. klasą wynikową jest klasa A według kryterium ochrony zdrowia. Klasa A świadczy o dobrym stanie jakości powietrza, co wskazuje na potrzebę dalszego utrzymania stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na tym samym lub lepszym poziomie.

Na stan czystości powietrza w rejonie obszaru opracowania wpływa emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Jest to głównie niska emisja z palenisk domowych i indywidualnych źródeł ciepła, korzystających z nieekologicznych paliw oraz komunikacja (droga wojewódzka nr 786).

3.9 Przyroda ożywiona i ochrona prawna jej zasobów

Świat roślin

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne według Matuszkiewicza (2008), przeważającą część sołectwa Wancerzów należy do Krainy Wyżyn Środkowomazowieckich (C.2), Okręgu Olesko – Częstochowskiego (C.2.2), Podokręgu: Kłobucko – Częstochowskiego (C.2.2.d). Jedynie południowowschodnią część znajduje się w zasięgu Krainy Jury Krakowsko – Częstochowskiej (C.4), Okręgu Jury Północnej Olkuso – Częstochowskiej (C.4.1.) i Podokręgu Ogrodzeniecko – Mstowskim (C.4.1.a). Potencjalną roślinność naturalną (Matuszkiewicz, 2008) w dolinie rzeki Warty na południu sołectwa stanowią lasy łęgowe jesionowo - olszowe (Fraxino – Alnetum). Natomiast na północ od doliny Warty, w centralnej części terenu, do potencjalnej roślinności należą buczyny z zespołu Dentario enneaphyllidis – Fagetum, a na północny grąd subkontynentalny (Tilio - Carpinetum). Na przestrzeni lat, pod wpływem antropopresji pierwotne siedliska ulegały przekształceniom, co pociągało za sobą zmiany w fizjonomii i strukturze gatunkowej poszczególnych fitocenoz. Do głównych przemian roślinności przedmiotowego terenu należało wycinanie lasów i przystosowanie terenu pod obszary rolne. Spośród obszarów biologicznie czynnych w granicach Wancerzowa przeważają obecnie użytki rolne. Obszary lasów i zwartych zadrzewień stanowią zdecydowaną mniejszość i występują głównie na południu terenu, w tym w dolinie rzeki Warty. Rozproszone zadrzewienia występują również w rozproszonym na terenach rolnych jako etap spontanicznej sukcesji. Największym i najbardziej wyróżniającym się obszarem o charakterze leśnym jest rejon tzw. Dobrej Góry, położonym na południu – zachód od obszaru opracowania. Drzewostan jest tutaj utworzony głównie przez sosnę zwyczajną (*Pinus sylvestris*), której towarzyszą również gatunki liściaste jak brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), dęby (*Quercus* sp.), a lokalnie także klony (*Acer* sp.). W bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Warty pojawiają się natomiast gatunki siedlisk łęgowych jak na przykład wierzybia (*Salix* sp.), olsze (*Alnus* sp.), jesiony (*Fraxinus* sp.) itp. Natomiast wśród gatunków wkraczających na porzucone obszary rolne wyróżniają się głównie brzozy (*Betula* sp.) czy topole (*Populus* sp.). Obszary o charakterze łąk występują przede wszystkim w dolinie rzeki Warty. Siedliska tu występujące sprzyjają kształtowaniu się zbiorowisk łąk wilgotnych i podmokłych nawiązujących do jednostek przynależących pod względem fytosocjologicznym do rzędu Molinietalia, klasy Molinio – Arrhenatheretea.

Dominującym typem siedlisk w rejonie obszaru objętego planem są agrocenozy z towarzyszącymi im fitocenozami roślin segetalnych, a także płaty roślinności antropogenicznej. Są to układy, które podobnie jak łąki powstały dzięki działalności człowieka. Nieużytki (siedliska ruderalne) na przedmiotowym terenie obejmują powierzchnie pochodzenia antropogenicznego, spontanicznie zarastające przez roślinność. Do nieużytków zaliczyć należy między innymi zaniedbane (porzucone) obszary porolne, przydroża, wydepczyska czy zaniedbane obszary biologicznie czynne w pobliżu zabudowań czy ogrodzeń. Wśród roślinności porastającej tego typu siedliska dominują najczęściej gatunki kosmopolityczne, o szerokiej tolerancji siedliskowej. Elementem szaty roślinnej są również obszary zieleni urządzonej ukształtowane na terenach zabudowy. Obejmują one zieleńce, ogrody, a ponadto towarzyszące zabudowie zadrzewienia, trawniki i rabaty. Na terenach zieleni urządzonej towarzyszącym budynkom usługowym lub w przydomowych ogrodach prócz pospolitych, synantropijnych gatunków zielnych wstępują również nasadzone gatunki ozdobne, w tym także drzewa i krzewy, głównie owocowe.

Zbiorowiska roślinne na obszarze objętym planem nie należą do przyrodniczo cennych, nie stwierdzono tutaj występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk tych gatunków. Projekt planu obejmuje teren przekształcony wskutek rolniczej działalności człowieka.

Świat zwierząt

Fauna rejonu opracowania jest reprezentowana przez przedstawicieli należących do różnych grup systematycznych, związanych z występującymi tutaj siedliskami. Zarówno na terenach otwartych jak i zadrzewionych występują liczne gatunki ptaków, a także ssaki, a wśród nich między innymi drobne gryzonie, owadożerne, przedstawiciele małych drapieżników, a także ssaków kopytnych. Tereny wód powierzchniowych, zwłaszcza stojących lub o wolnym przepływie stanowią dogodne miejsca bytowania lub/i rozrodu dla płazów. Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są bezkręgowce, w tym mięczaki, pajęczaki i owady reprezentowane przez licznych przedstawicieli należących do różnych jednostek taksonomicznych jak na przykład ważki, prostoskrzydłe, chrząszcze, motyle, muchówki, błonkówki, czy pluskwiaki. W zasięgu obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa, a także w obszarach przyległych mogą występować gatunki ważne dla wspólnoty, a wśród nich: - kumak nizinny (*Bombina bombina*), - bąk

(*Botaurus stellaris*), - błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), - derkacz (*Crex crex*), - gąsiorek (*Lanius collurio*), - bóbr (*Castor fiber*).

Obszar opracowania położony jest poza najważniejszymi ostojami fauny na terenie gminy, należy tutaj wymienić dolinę rzeki Warty i tereny leśne. Położony jest również poza granicami wyznaczonego regionalnego korytarza migracji ptaków "Dolina górnej Warty", dla którego wytyczne dla ochrony, udrażniania i zagospodarowania, obejmują m.in.: zapewnienie różnorodności siedlisk dla gniazdowania oraz migracji i zimowania ptaków we wszystkich typach ekosystemów.

Ochrona prawna zasobów przyrody

Teren opracowania położony jest w obrębie **Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd** ustanowionego ze względu na ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie zróżnicowanej rzeźby terenu, występujących form krasowych oraz systemów jaskiniowych, przestrzennej zmienności zbiorowisk roślinnych, takich jak: bory sosnowe, buczyny, naskalne murawy wapienne oraz bogatej pod względem jakościowym i ilościowym fauny (zwłaszcza nietoperzy). Na uwagę zasługują również reliktywne gatunki typowych owadów jaskiniowych tzw. troglobiontów. Chronione są również walory krajobrazowe, w tym elementy charakterystyczne krajobrazu kulturowego z ruinami warowni jurajskich oraz krajobrazu rolniczego. Roślinność objęta ochroną to przede wszystkim warzucha polska, przytulia krakowska. Chronione siedliska to buczyna storczykowa, buczyna kwaśna i buczyna sudecka. Cennymi gatunkami zwierząt są przede wszystkim liczne gatunki nietoperzy, pustułka i białorytka.

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. (Dz. U. Woj. Śl. z 2006 r. nr 51, poz. 1423 ze zmianą Dz. U. Woj. Śl. z 2007 r. nr 58, poz. 1253) w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd *szczególnymi celami ochrony w Parku Krajobrazowym jest ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie:*

- *zróżnicowanej rzeźby terenu Wyżyny Częstochowskiej z elementami rzeźby krawędziowej i krasowej, w tym ostańcami skalnymi, jaskiniami, schroniskami skalnymi, lejami i źródłami;*
- *szaty roślinnej, w tym specyficznego rozkładu przestrzennego zbiorowisk roślinnych oraz zbiorowisk muraw kserotermicznych;*
- *bogactwa flory i fauny z gatunkami reliktowymi i endemicznymi;*
- *walorów krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego z ruinami warowni jurajskich oraz krajobrazu rolniczego; w celu popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.*

Zgodnie z ww. rozporządzeniem na terenie Parku Krajobrazowego obowiązują następujące zakazy:

1. *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627, z późn. zm.);*
2. *umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb, oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;*
3. *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*
4. *pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;*
5. *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwoświsiskowym, lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;*
6. *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody, racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;*
7. *budowania nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;*
8. *likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;*
9. *wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;*
10. *prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkowej;*
11. *utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;*

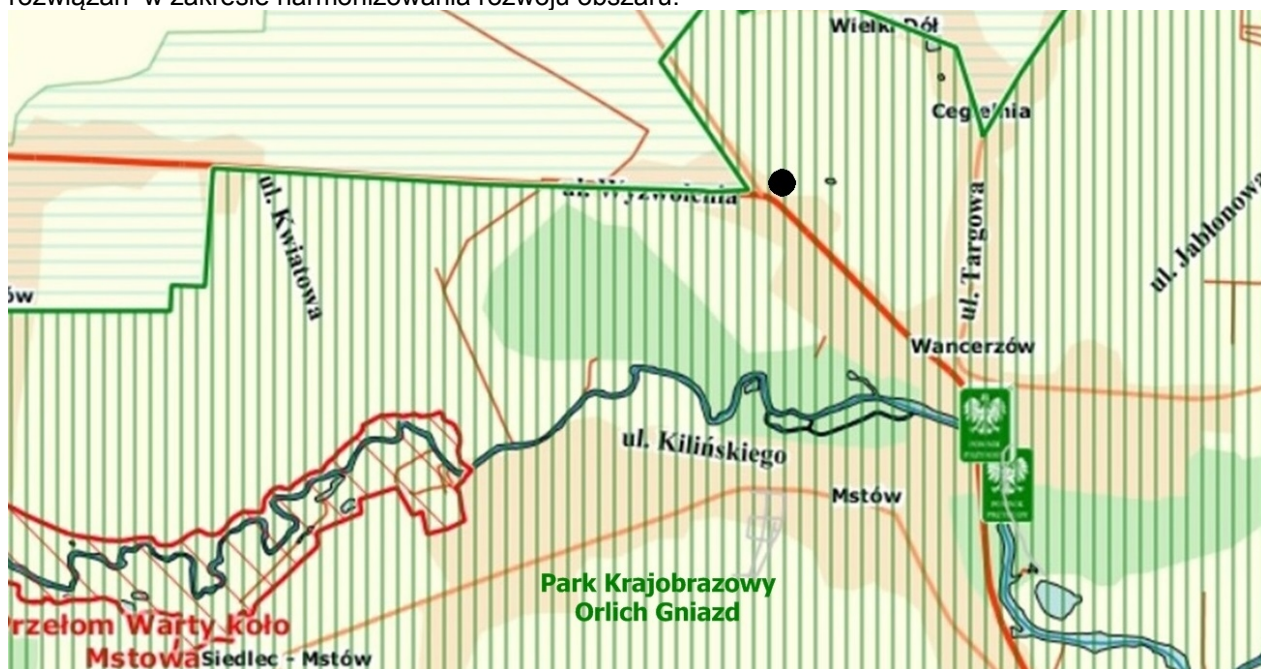
12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Zakazy, o którym mowa w pkt 3, 5, 6, 7 nie dotyczą obszarów:

- przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin na cele zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, zabudowy techniczno-produkcyjnej, komunikacji infrastruktury technicznej, zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych hodowlanych, ogrodniczych,
- gruntów rolnych lub leśnych, które są objęte zgodą na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne uzyskaną przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późn. zm.),

zakaz, o którym mowa w pkt 4 nie dotyczy obszarów, na których prowadzone są prace związane z poszukiwaniem i rozpoznaniem złóż oraz obszarów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na cele wydobywania kopalin w rozumieniu Prawa górniczego i geologicznego.

Zgodnie z Uchwałą Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” teren opracowania znajduje się w Obszarze 4 - Krajobraz nieharmonijny; Strefie II - obszar zachowania powiązań przyrodniczych i krajobrazowych; Strefie IV - obszary działań zachowawczych, rekultywacyjnych i rewitalizacyjnych; Podstrefie IIB – obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, rejon poszukiwania rozwiązań w zakresie harmonizowania rozwoju obszaru.

Ryc. 3. Położenie terenu opracowania względem obszarów objętych ochroną prawną

Źródło: <http://www.geoportal.rdos.katowice.pl>

Innymi obszarami objętymi ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody, położonymi najbliżej obszaru objętego projektem planu są:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa – znajdujący się w odległości ok. 2,4 km na północny zachód od granicy obszaru objętego projektem planu.

Przełom Warty koło Mstowa obejmuje odcinek doliny rzeki Warty, charakteryzujący się zróżnicowanymi siedliskami o charakterze naturalnym, w różnym stopniu zachowania, od zbiorowisk typowo wodnych, szuwarowych, wilgotnych i umiarkowanie wilgotnych łąk po murawy psammofilne i od zarośli nadrzecznych, poprzez olsy i łęgi do grądów i świeżych borów sosnowych. Występują tutaj cenne siedliska: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), grąd

środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum).

- Pomnik przyrody ożywionej – trzy drzewa z gatunku cis pospolity (*Taxus baccata*), rosnące za budynkiem Urzędu Gminy w Mstowie - położony w odległości ok. 0,8 km od granicy obszaru objętego projektem planu;
- Pomnik przyrody nieożywionej – ostaniec wapienny „Skała Miłości” w Mstowie, o wysokości 20 m i obwodzie przy podstawie – ok 80 m, położony 15 m od doliny rzeki Warty i w odległości ok. 0,9 km od granicy obszaru objętego projektem planu

3.10 Krajobraz

Obszar gminy Mstów charakteryzuje się wartościowym krajobrazem, który w znacznym stopniu wynika ze zróżnicowania form rzeźby. Walory te są zdeterminowane obecnością skał węglanowych jury górnej. Elementy pochodzenia krasowego uzupełniają pokrywy osadów lodowcowych, wodnolodowcowych, rzecznych, deluwialnych oraz eolicznych.

W rejonie obszaru objętego projektem planu przeważa krajobraz typowo rolniczy charakteryzujący się obecnością użytków rolnych oraz lokalnych zadrzewień czy zakrzewień śródpolnych. W części południowej jest on wyraźnie wzbogacony dzięki obecności doliny rzecznej wraz z towarzyszącą jej, charakterystyczną roślinnością, w tym grupami zadrzewień. Krajobraz wzbogacają również stosunkowo niewielkie powierzchnie o charakterze leśnym, wśród których wyróżnia się tzw. Dobra Góra. Widocznym elementem lokalnego krajobrazu są zabudowania mieszkaniowe jednorodzinne bądź zagrodowe skupione wzdłuż ciągów komunikacyjnych, a także obiekty antropogeniczne w postaci infrastruktury technicznej jak linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

Na kształt krajobrazu obszaru opracowania składają się ukształtowanie oraz pokrycie terenu w tym wytworzone na skutek działalności człowieka. Nieruchomości objęte opracowaniem planu charakteryzują się mało urozmaiconym ukształtowaniem powierzchni, stanowią obszar gruntów rolnych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy rolniczej i w ogólnym odbiorze charakteryzują się przeciętnymi walorami krajobrazowymi.

Widok obszaru opracowania z drogi wojewódzkiej – ul. Wyzwolenia.

Istniejąca zabudowa po przeciwnej stronie ul. Wyzwolenia

Obszar opracowania i istniejąca zabudowa po przeciwnej stronie drogi powiatowej – ul. Sadowej

promieniowania elektromagnetycznego

zebiegu drogi wojewódzkiej DW nr 786 oraz drogi zasięgu oddziaływania akustycznego tych dróg.

skim sąsiedztwie nie występują również źródła emisji tego tj. linie elektroenergetyczne wysokich napięć, yjne i stacje nadawcze.

4. Ocena tendencji zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Niezależnie od przyjęcia niniejszego planu mogą następować zmiany w zagospodarowaniu terenów, wynikające z realizacji obowiązującego dla tego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W obowiązującym miejscowym planie, uchwalonym w 2017 r. przeznaczeniem obszaru opracowania są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN,
- teren zabudowy usługowej - U,
- teren rolniczy - R.

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego tego terenu i jego przeznaczenia ustalonego w obowiązującym planie miejscowym nie wskazuje na możliwość wystąpienia istotnych zmian środowiska w razie nierealizowania projektowanej zmiany planu miejscowego. Względem obowiązującego stanu planistycznego (2017 r.) zmianie ulega udział powierzchniowy terenów o różnym przeznaczeniu, w powierzchni obszaru objętego opracowaniem. Przeznaczenie terenów nie ulega istotnym zmianom.

Zmiana ta ma na celu umożliwienie rozwoju różnorodnych działalności gospodarczych na zwartym obszarze o cechach geometrycznych atrakcyjnych dla funkcji usługowych; w bezpośrednim sąsiedztwie zgrupowania zabudowań mieszkalno-usługowych.

Zmiany środowiska na tym terenie należy rozpatrywać w szerszym kontekście w powiązaniu z oddziaływaniami zewnętrznymi związanymi z funkcjonowaniem większego obszaru, które kształtują jakość poszczególnych komponentów środowiska na terenie opracowania.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody

Obszar objęty opracowaniem Obszar objęty opracowaniem planu położony jest w obrębie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Nie ulega wątpliwości, że ustalenia planu będą mieć wpływ na przyszłe zagospodarowanie terenów, a tym samym na stan i funkcjonowanie środowiska, a zwłaszcza na takie jego komponenty jak: krajobraz, świat roślin i zwierząt, gleby, wody a także na zdrowie człowieka.

Do najistotniejszych problemów środowiska z punktu widzenia projektowanego dokumentu, mających wpływ nie tylko na ochronę obszarów cennych przyrodniczo, ale również na obszar w szerszym kontekście, należy przede wszystkim ograniczenie zagrożeń antropogenicznych:

- zapewnienie ochrony i spójności obszarów objętych ochroną prawną występujących w rejonie obszaru objętego opracowaniem,
- ochrona zasobów wodnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych w tym zapewnienie korzystnych warunków ich odtwarzania,
- ochrona przed zanieczyszczeniami powietrza

jak również minimalizacja negatywnego oddziaływania na fizjonomię krajobrazu oraz eliminacja możliwości powstania konfliktów przestrzennych na styku różnych funkcji: usługowej i mieszkaniowej.

Obowiązującymi aktami normatywnymi wymagającymi uwzględnienia w analizowanym projekcie planu miejscowego są:

- Uchwała Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd” (Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2014 r. poz. 1763);
- Rozporządzenie Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2006 r. Nr 51 poz. 1423 ze zmianą Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2007 r. Nr 58 poz. 1253);
- Rozporządzenie z dnia 2 kwietnia 2014 r. Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Województwa Śląskiego z dnia 03.04.2014 r., poz. 1974) oraz Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 17 lipca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2017 r. poz. 4337).

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Do dokumentów rangi międzynarodowej – wspólnotowej – formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu mpzp zaliczyć można m.in. Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach. Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in.

strategiczny dokument jakim jest Strategia Rozwoju Kraju 2020. Jest to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do roku 2020, kluczowy dla określenia działań rozwojowych na terenie kraju. Z punktu widzenia niniejszego opracowania wspomnieć można przede wszystkim o celach wskazujących na konieczność zapewnienia ładu przestrzennego oraz bezpieczeństwa energetycznego i środowiska. W zakresie zapewnienia ładu przestrzennego (obszar strategiczny „sprawne i efektywne państwo” Strategia wskazuje na konieczność zwiększenia stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności terenów rozwojowych. Wśród najważniejszych wyzwań wskazuje jednocześnie na zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej oraz podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego. W zakresie obszaru strategicznego „konkurencyjna gospodarka” oraz wyznaczonego w nim celu „bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” wskazano natomiast następujące kierunki interwencji publicznej, w tym m.in. racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawę stanu środowiska oraz adaptację do zmian klimatu. W zakresie celu strategicznego „poprawa stanu środowiska” Strategia wskazuje na konieczność m.in.:

- poprawy jakości powietrza – m.in. poprzez długoterminowe działania na rzecz ograniczenia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza
- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych – ograniczanie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i obszarowych, porządkowanie systemu gospodarki ściekowej, upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych, podejmowanie działań w zakresie ochrony unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką
- budowy efektywnego systemu gospodarki odpadami, w tym zwłaszcza komunalnymi i niebezpiecznymi,
- promocji zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej
- prowadzenia polityki chroniącej przed hałasem, w tym ograniczenie oddziaływania źródeł hałasu,
- określenia metod eliminowania konfliktów przyrodniczo-przestrzennych i barier dla zrównoważonego rozwoju oraz minimalizowanie negatywnych skutków ewentualnych kolizji (szczególnie między programami rozwojowymi a obszarami chronionymi).

Na szczeblu regionalnym zasadniczymi opracowaniami strategicznymi są Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa śląskiego "2020+" z 29 sierpnia 2016 r., oraz Strategia rozwoju województwa śląskiego "ŚLĄSKIE 2020+", Wynikają z nich następujące cele środowiskowe, które są zbieżne z celami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym tj.:

- dostosowanie intensywności użytkowania terenu do predyspozycji, odporności i pojemności środowiska,
- ochrona zasobów wodnych,
- poprawa jakości powietrza, spełnienie zwiększanych wymagań norm, całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową,
- ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych przed dysharmonijnymi obiektami wysokościowymi i wielko kubaturowymi,
- utworzenie programu działań w zakresie dostosowania hałasu do poziomu dopuszczalnego,
- harmonijny rozwój przestrzenny i gospodarczy. Likwidacja form zagospodarowania konfliktowych z otaczającymi zasobami przestrzeni.

Uwzględnienie powyższych celów w analizowanym projekcie planu znajduje odzwierciedlenie poprzez: ustalenie wskaźników zagospodarowania terenu służących uzyskaniu racjonalnych proporcji pomiędzy obszarem zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną, wprowadzone nakazy i zakazy w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem wód oraz gruntu. Ustalenie odpowiednich warunków zaopatrzenia w energię ciepłą, z uwzględnieniem przepisów z zakresu ochrony środowiska. W zakresie ochrony przed hałasem powzięto szereg rozwiązań, tj. ustalenie linii zabudowy, odpowiednie wydzielanie terenów i ograniczenia w sposobie ich wykorzystania, które wtórnie chronią środowisko akustyczne.

Reasumując należy podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których pełna i docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych – przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów obowiązującego prawa.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez

wprowadzenie odpowiednich zapisów do projektu mpzp zostały one uwzględnione w analizowanym dokumencie w sposób właściwy.

7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd

Obszar objęty projektem planu położony jest w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd, który obejmuje tereny Wyżyny Częstochowskiej o zróżnicowanym krajobrazie jurajskim z elementami rzeźby krasowej, ciekawej szacie roślinnej oraz z bogactwem występowania flory i fauny z gatunkami reliktowymi i endemicznymi.

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd *szczególnymi celami ochrony w Parku Krajobrazowym jest ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie:*

- *zróżnicowanej rzeźby terenu Wyżyny Częstochowskiej z elementami rzeźby krawędziowej i krasowej, w tym ostańcami skalnymi, jaskiniami, schroniskami skalnymi, lejami i źródłami;*
- *szaty roślinnej, w tym specyficznego rozkładu przestrzennego zbiorowisk roślinnych oraz zbiorowisk muraw kserotermicznych;*
- *bogactwa flory i fauny z gatunkami reliktowymi i endemicznymi;*
- *walorów krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego z ruinami warowni jurajskich oraz krajobrazu rolniczego; w celu popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.*

Plan ochrony dla ww. parku krajobrazowego, przyjęty w 2014 r. w zależności od charakteru środowiska przyrodniczego i krajobrazu wyznaczył obszary i podobszary realizacji zadań ochronnych.

Ustalenia planu ochrony nie eliminują możliwości jego zagospodarowania dla potrzeb realizacji nowego budownictwa aczkolwiek wskazują zakres dopuszczalnej ingerencji w zakresie zagospodarowania podstrefy IIB. W analizowanym projekcie planu miejscowego ustalono parametry i wskaźniki zabudowy w nawiązaniu do charakterystycznych cech istniejącej zabudowy występującej w analizowanym rejonie Parku Krajobrazowego. Realizacja projektu planu polegająca na uzupełnieniu pasma zabudowy usługowej i usługowo-mieszkaniowej nie spowoduje naruszenia specyficznego układu przestrzennego zbiorowisk leśnych i nieleśnych. Zachowana zostanie część istniejącej szaty roślinnej w ramach terenu rolnego (R) oraz powierzchni biologicznie czynnej w ramach terenów U, U,MN i MN drzewostan istniejący oraz pochodzący z nasadzeń będzie wykorzystywany przez ptaki. Możliwe będzie również jej odtworzenie poprzez zalesienie gruntów nieużytkowanych rolniczo występujących w rejonie analizowanego terenu.

Projektowane przeznaczenie terenu w analizowanym dokumencie nie daje podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływanie na środowisko spowodowane w wyniku jego realizacji mogły mieć wpływ na cele i przedmiot ochrony wyznaczonych obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody, a także na ich integralność. Przewiduje się, że postanowienia analizowanego projektu planu nie będą mieć znacząco negatywnego wpływu na przyrodę obszaru w szerszym kontekście.

8. Przewidywane oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Z wystąpieniem znaczących oddziaływań na środowiska mamy do czynienia jeśli dotyczą zasadniczych zmian czy przekroczeń określonych prawem parametrów i standardów jakości środowiska, naruszenia trwałości zasobów i ciągłości funkcji ekologicznych na dużą skalę, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralności. W przypadku realizacji analizowanego dokumentu nie przewiduje się możliwości powstania tego rodzaju oddziaływań. Przewidywane skutki oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu przedstawiono poniżej:

8.1 Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

Projekt planu dotyczy obszaru mającego obecnie charakter otwarty, położonego w bezpośrednim sąsiedztwie zgrupowania zabudowań mieszkalno-usługowych, aczkolwiek w obowiązujących

dokumentach planistycznych gminy w większości przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe. Wobec tego przewiduje możliwość wprowadzenia stosunkowo niewielkich zmian w dotychczasowym przeznaczeniu tego terenu. Skala wprowadzanych analizowanym projektem zmian dotyczy obszaru o powierzchni ok. 12,5 ha.

Wprowadzenie zabudowy na tereny dotychczas niezabudowane wpływać będzie na kształtowanie tutejszej szaty roślinnej. Oddziaływania, których bezpośrednią przyczyną będzie realizacja obiektów kubaturowych, związane będą przede wszystkim z usunięciem istniejącej zieleni na terenach przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację budynków oraz zniszczeniem roślinności na terenach wykorzystywanych na etapie realizacji inwestycji (zapewnienie dojazdu sprzętu budowlanego do terenu budowy i składowanie materiałów w rejonie powstających budynków itd.). Długoterminowe oddziaływania związane będą natomiast z trwałym ograniczeniem powierzchni dostępnych dla roślinności oraz usunięciem roślinności wysokiej (kolidującej z projektowanymi inwestycjami budowlanymi). W przypadku terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy, niezbędne było zatem wprowadzenie zapisów mających na celu uniemożliwienie całkowitego uszczelnienia powierzchni i wyeliminowania miejsc potencjalnie dostępnych dla roślinności. W tym celu, dla terenu przeznaczonego pod zabudowę, określono maksymalną powierzchnię oraz ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej. Z uwagi na charakter projektowanej zabudowy (U, U,MN i MN) zaproponowany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej kształtuje się następująco dla terenu U wynosi 20%, dla terenu U,MN wynosi 40% i dla terenu MN wynosi 60%. Ustalony dla terenu U procent zieleni biologicznie czynnej jest stosunkowo niewielki i wynika z ustalonego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej dla tego typu przeznaczenia terenu w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Zachowanie fragmentów powierzchni biologicznie czynnej dla terenu U nie pozwoli na rekompensatę strat poniesionych w wyniku lokalizacji zabudowy oraz nie zapewni możliwości wytworzenia wartościowych z ekologicznego punktu widzenia zbiorowisk, jednakże ograniczy ryzyko trwałego wyeliminowania wszystkich elementów szaty roślinnej na tym terenie. Wskazanie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwość realizacji zieleni izolacyjnej, przyczyni się najprawdopodobniej do wytworzenia niewielkich enklaw zieleni ozdobnej, nasadzanej w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanych obiektów.

Podobnie jak w przypadku szaty roślinnej, realizacja znacznej części zapisów projektu planu wpływać będzie w pewnym stopniu na kształtowanie różnorodności lokalnej fauny. Niemniej, ze względu na charakter występujących tu dotychczas siedlisk, jak również znaczny stopień odporności występujących tu zwierząt na niekorzystne czynniki środowiskowe (gatunki związane z terenami antropogenicznie przekształconymi), przewiduje się, iż oddziaływania te nie będą miały znaczącego wpływu na kształtowanie ich różnorodności. Niekorzystne oddziaływania na występujące tu zwierzęta pojawią się przede wszystkim w efekcie prowadzenia prac przy realizacji przewidzianych w planie inwestycji budowlanych. Konsekwencją prowadzonych inwestycji będzie zatem zniszczenie siedlisk mniejszych gatunków zwierząt, a także ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej. Oddziaływania te będą miały bardziej intensywny charakter w przypadku niezagospodarowanych dotąd terenów, porośniętych roślinnością. Prognozuje się, iż trwałe uszczelnienie powierzchni porośniętych zielenią niską, może doprowadzić do zmniejszenia liczby miejsc występowania pospolitych gatunków ptaków i owadów, związanych z terenami antropogenicznie przekształconymi. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną siedliska faunistyczne (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie z nich wyparta. Analizowany obszar znajduje się w rejonie wyznaczonych granic korytarza migracji ptaków "Dolina górnej Warty". Projektowane przeznaczenie terenu w analizowanym dokumencie nie daje podstaw do obaw, aby mogło mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie powyższego korytarza. Po realizacji projektu planu zadrzewienia towarzyszące zabudowie będą wykorzystywane przez ptaki.

Prowadzenie robót budowlanych na terenach wskazanych pod lokalizację zabudowy, związane będzie równocześnie ze wzrostem poziomu hałasu, generowanego na skutek pracy maszyn budowlanych i okresowego zintensyfikowania transportu materiałów budowlanych za pomocą ciężkich pojazdów. Działania te przyczyniać się mogą do czasowego i lokalnego płoszenia występujących tu zwierząt, należy natomiast podkreślić, iż szczególna intensywność tych zjawisk ograniczona będzie do etapu realizacji poszczególnych inwestycji.

Należy zaznaczyć, że znaczna część zapisów uwzględnia istniejącą sytuację planistyczną i odnosi się do terenów w większości przeznaczonych w obowiązującym planie miejscowym pod trwałe zainwestowanie. Dla terenów tych określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej oraz wprowadzono możliwość realizacji zieleni izolacyjnej.

Działania te z pewnością nie pozwolą na wytworzenie takich enklaw zieleni, które zapewniłyby minimalne warunki siedliskowe dla większości gatunków zwierząt, jednakże uniemożliwią całkowite wyeliminowanie powierzchni potencjalnie dostępnych dla najmniejszych i najbardziej odpornych na przekształcenia przedstawicieli lokalnej fauny (miejsca czasowego występowania pospolitych gatunków ptaków oraz owadów). Różnorodność występujących tu zwierząt najprawdopodobniej nie będzie duża z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo terenów zabudowanych oraz terenów rolnych pozwala przypuszczać, iż na terenach tych pojawiać się będą zwierzęta występujące pospolicie na terenach o tego rodzaju sposobie zagospodarowania i użytkowania. Należy zauważyć, iż różnorodność biologiczna analizowanego obszaru jest stosunkowo niewielka w odniesieniu do występujących na terenie gminy cennych zbiorowisk o charakterze naturalnym.

Działania inwestycyjne związane z realizacją analizowanego projektu planu nie powinny zagrażać cennym przyrodniczo terenom Natura 2000, ze względu na dzielącą je odległość.

Ocenia się, że oddziaływanie skutków ustaleń planu miejscowego na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta będzie oddziaływaniem negatywnym, długotrwałym i pośrednim, lecz o lokalnym zasięgu.

8.2 Oddziaływanie na ludzi

Prognozuje się, że realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp nie będzie skutkować pojawieniem się czynników wpływających w sposób istotny na pogorszenie warunków życia mieszkańców analizowanego obszaru.

Realizacja inwestycji (dopuszczonych zgodnie z brzmieniem zapisów projektu mpzp) może stanowić przyczynę wystąpienia okresowych, niekorzystnych uciążliwości dla mieszkańców sąsiednich terenów, wykorzystywanych dla funkcji mieszkalnej.

Niekorzystne oddziaływania na etapie realizacji związane będą m.in. z czasowym i lokalnym wzrostem zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg ograniczał się będzie do terenu realizacji inwestycji oraz jego najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Z uwagi na dotychczasowy charakter zagospodarowania i sposób użytkowania terenów sąsiednich, jak również charakter inwestycji dopuszczonych zgodnie z ustaleniami projektu mpzp, nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na mieszkańców terenów sąsiednich. Pewne uciążliwości wynikać mogą z pojawienia się potrzeby dodatkowej obsługi komunikacyjnej terenu zabudowy usługowej i mieszkaniowej.

Wśród czynników ograniczających ryzyko pogorszenia dotychczasowych warunków życia mieszkańców terenów sąsiadujących z analizowanym obszarem wymienić należy m.in. wymóg odseparowania działki budowlanej w granicach terenów U i U,MN od strony sąsiadujących działek budowlanych użytkowanych dla funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, terenem wielopiętrowej zieleni izolacyjnej lub ogrodzeniem spełniającym taki sam cel jak zieleń izolacyjna; szerokość pasma terenu zieleni izolacyjnej nie może być mniejsza niż 2 m; Ponadto oddziaływanie prowadzonych działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność ma tytuł prawny, w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców terenów sąsiednich, jak również użytkowników oraz mieszkańców analizowanego obszaru niezbędne było wprowadzenie ustaleń pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy dotyczące między innymi:

- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego;
- ochrony przed zanieczyszczeniem wód i ziemi.

Wymóg zachowania odległości poszczególnych elementów inwestycji od napowietrznych linii elektroenergetycznych uwzględniający dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych ograniczy możliwość wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi.

8.3 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na brak wód powierzchniowych w granicach obszaru objętego projektem mpzp, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp. Zasadniczo nie przewiduje się również wystąpienia znacząco niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe zlokalizowane poza granicami obszaru mpzp, wynikających ze zmiany lokalnych warunków gruntowo-wodnych, czy też drastycznej zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu zlewni wód powierzchniowych.

Generalnie, realizacja nowej zabudowy w obrębie powierzchni dotąd niezabudowanych (i wolnych od trwałego uszczelnienia) oraz realizacja zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, może stanowić przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnych zasobów wód podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania ww. zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Powiększanie powierzchni zabudowanych związane jest zasadniczo ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków, w tym przypadku o niewielkiej skali. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest także lokalne ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż możliwość wystąpienia tego rodzaju oddziaływań jest w przypadku analizowanego obszaru stosunkowo niewielka ze względu na małą skalę projektowanych zmian. Ocenia się zatem, iż ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej jest w przypadku analizowanego obszaru znikome.

Niemniej, dla zapewnienia możliwości właściwego gospodarowania wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami (w tym również zanieczyszczonymi wodami opadowymi i roztopowymi), do projektu planu wprowadzono szereg zapisów, ustalając m.in. nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem oraz postępowania ze ściekami w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do wód i do ziemi, stosownie do przepisów ustawy - Prawo wodne.

Dla ograniczenia skali niekorzystnych oddziaływań, w obrębie terenów U i U,MN, na kształtowanie lokalnych zasobów wód podziemnych niezwykle istotne było wyeliminowanie możliwości trwałego uszczelnienia wszystkich terenów na skutek realizacji projektowanej zabudowy oraz towarzyszących jej elementów zagospodarowania. W tym celu do projektu mpzp wprowadzono ustalenia określające w sposób szczegółowy maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w jej granicach. Wyznaczenie wolnych od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnych, pozwoli na utrzymanie niewielkich powierzchniowo terenów, w obrębie których możliwe będzie utrzymanie procesów infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu.

Ograniczeniu możliwości wystąpienia szczególnie niekorzystnych zmian w zakresie zasobności lokalnych zasobów wód podziemnych służyć będzie także respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, dotyczących sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Ustalenia projektu planu przewidują możliwość odprowadzania wody opadowej lub roztopowej na powierzchnię biologicznie czynną, z zastrzeżeniem zabezpieczenia czystości odbiornika oraz ich zatrzymania i wykorzystania w granicach działki budowlanej, i w ten sposób wpłyną na ograniczenie odpływu.

Pośredni, korzystny wpływ na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na wody podziemne, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji projektowanych inwestycji, będzie miała realizacja ustaleń odnoszących się do możliwości kształtowania na obszarze znajdującym się w granicach projektu planu, zieleni o charakterze izolacyjnym czy zieleni urządzonej. Sprzyjać to będzie utrzymaniu niewielkich powierzchni poprawiających zdolności retencyjne tego terenu.

Reasumując należy stwierdzić, że charakter oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala założyć, że realizacja nowych inwestycji na obszarze projektu planu nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do wód w obrębie całej JCWP.

8.4 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń

gazowych i pyłowych do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze.

Niemniej, realizacja nowych obiektów kubaturowych przyczynia się do wzrostu ilości punktowych źródeł emisji. Ustalenia projektu planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło wskazują zasadę wykorzystywania do ogrzewania obiektów energii ze źródeł odnawialnych albo dobór innych rozwiązań technicznych mających na celu unikanie lub ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza, a także wykluczenie tzw. niskiej emisji

Realizacja nowej zabudowy o funkcji usługowej i mieszkalnej może być związana ze wzrostem emisji niezorganizowanej. Przewiduje się, że emisja generowana w obrębie możliwych do zrealizowania parkingów, placów załadunku towarów, a także emisja związana z przejazdem i ruchem pojazdów nie będzie stanowiła zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących norm w zakresie ilości zanieczyszczeń (tj. pył, SO₂, NO₂, CO, węglowodory alifatyczne i aromatyczne), emitowanych z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Nie przewiduje się powstania przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, wynikającego przede wszystkim z ruchu pojazdów obsługujących nowe zagospodarowanie. Zapisy projektu planu nie zakładają powstania nowych tras komunikacyjnych jak również prowadzenia procesów technologicznych, które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego.

Niekorzystne i krótkotrwale oddziaływania o zasięgu lokalnym wystąpią natomiast na etapie realizacji ustaleń projektu mpzp w zakresie lokalizacji projektowanej zabudowy (w mniejszym stopniu w przypadku realizacji, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej). Prowadzenie prac budowlanych w obrębie terenów przeznaczonych pod lokalizację nowych elementów zagospodarowania związane będzie z emisją zanieczyszczeń pyłowych, powstających w wyniku procesów obróbki materiałów budowlanych, wykonywania wykopów czy też unoszenia cząstek pyłowych w trakcie transportu. Towarzyszyć im będzie także emisja zanieczyszczeń gazowych, generowanych na skutek pracy silników maszyn budowlanych oraz silników spalinowych pojazdów wykorzystywanych na potrzeby dostarczenia materiałów budowlanych. Przewiduje się jednak, że ze względu na skalę, zasięg oraz ograniczony czas prowadzenia robót budowlanych, emisja ta nie będzie miała wpływu na długofalowe kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie

W sposób pośredni i pozytywny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wpływać będzie realizacja ustaleń projektu mpzp w zakresie możliwości kształtowania zieleni. Realizacja zieleni w obrębie obszaru planu należy rozpatrywać jako działanie korzystne w kontekście kształtowania lokalnych warunków aerosanitarnych, gdyż obecność zieleni wysokiej sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. W mniejszym stopniu oddziaływania te wystąpią na skutek realizacji zapisów ustalających zachowanie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jednakże przewiduje się, że nie ich funkcjonowanie nie będzie stanowiło w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania standardów jakości powietrza atmosferycznego poza granicami terenów, dla których inwestor posiada tytuł prawny.

8.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Występowanie zjawisk wpływających na kształtowanie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych związane jest z realizacją większości inwestycji budowlanych, drogowych, jak i infrastrukturalnych. W przypadku analizowanego projektu mpzp, ze względu na skalę projektowanych zmian nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczących, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wpływających na kształtowanie tych komponentów w granicach całego obszaru projektu mpzp. Niemniej, realizacja nowych inwestycji w granicach terenów U, U,MN i MN – przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu – związana będzie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię i warunki gruntowe, które związane będą przede wszystkim z realizacją nowej zabudowy w obrębie niezabudowanych dotąd działek budowlanych oraz realizacją zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. W przypadku realizacji nowych budynków, oddziaływania te związane będą z koniecznością dokonania wykopów (fundamentowanie), przemieszczenia mas ziemnych, trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków oraz uszczelnienia części powierzchni na obszarze działki budowlanej, związanego z realizacją pozostałych (dopuszczonych

ustaleniami planu) elementów zagospodarowania. Realizacja nowej zabudowy związana będzie także z wprowadzeniem elementów konstrukcyjnych budynków i innych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, mogących wpływać na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (m.in. jego przepuszczalności oraz właściwości plastycznych). Do najbardziej niekorzystnych zjawisk należy natomiast zaliczyć trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie projektowanych budynków (a dotąd niezabudowanych).

Lokalne zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpić mogą również w przypadku przeprowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Prowadzenie tego rodzaju inwestycji skutkować może powstaniem lokalnych przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu nowych, trwałych elementów, powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, związane z umieszczeniem elementów ograniczających przepuszczalność czy też naruszających dotychczasową strukturę gruntu. Projekt planu nakazuje zdjęcie warstwy próchnicznej gleby w miejscu lokalizacji projektowanych obiektów budowlanych i jej zagospodarowanie na niezabudowanych częściach działek budowlanych lub terenach.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, do projektu planu wprowadzono zapisy ustalające maksymalne powierzchnie zabudowy działek budowlanych, minimalne powierzchnie biologicznie czynne, a także wskazujące na wymóg uwzględniania przebiegu nieprzekraczalnych linii zabudowy. W przypadku działki o przeznaczeniu R (teren rolniczy), dla którego nie przewiduje się zmiany dotychczasowego sposobu zagospodarowania, nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe.

Postępowanie z odpadami regulują przepisy ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, których przestrzeganie zapewni minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko gruntowo – wodne. Ustalenia projektu mpzp zapewniają możliwość prowadzenia gospodarki odpadami w prawidłowy sposób, m.in. poprzez określenie dostępu do działek budowlanych, określenie parametrów zabudowy w sposób zapewniający możliwość wyznaczenia na każdej działce budowlanej urzędzonego miejsca do czasowego magazynowania (przetrzymania lub gromadzenia) odpadów.

Prowadzenie gospodarki odpadowej we właściwy sposób pozwoli na ograniczenie możliwości zanieczyszczenia podłoża gruntowego, w tym również zasobów wód podziemnych, substancjami niebezpiecznymi, przedostającymi się do gruntu na skutek niewłaściwego składowania odpadów.

Reasumując, należy stwierdzić iż negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe dotyczyć będzie terenów przeznaczonych pod lokalizację obiektów kubaturowych, jednakże przestrzeganie ustaleń wprowadzających ograniczenia w zakresie powierzchni i charakteru projektowanych inwestycji budowlanych oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska.

8.6 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie na zmiany w krajobrazie analizowanego terenu. Na jego zmianę największy wpływ będzie miało wprowadzenie zabudowy usługowej i mieszkaniowej, aczkolwiek w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zagospodarowanych dla takich funkcji. Jej rodzaj oraz forma architektoniczna będą miały istotny wpływ na ocenę zmian w krajobrazie tego obszaru, przy czym ocena ta zawsze będzie subiektywna. Krajobraz terenów zlokalizowanych w rejonie granic obszaru projektu mpzp zdominowany został przez pasma zabudowy z udziałem zabudowy zarówno mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej jak i zabudowy o charakterze zagrodowej.

Prognozuje się, iż w wyniku realizacji zapisów projektu mpzp, dopuszczających zwiększenie powierzchni zabudowy o tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej, nie nastąpi znacząca zmiana dotychczasowych walorów estetycznych tego terenu. Sytuacja ta wynika z faktu, iż inwestycje nawiązywać będą charakterem oraz parametrami do zabudowy istniejącej na terenach rejonu opracowania.

Wprowadzenie do przestrzeni nowych kubaturowych obiektów budowlanych (jako elementów widocznych w krajobrazie), wpłynie na utrwalenie krajobrazu obszaru opracowania. Należy jednak uznać planowane inwestycje jako uzupełnienie istniejącej zabudowy oraz wykorzystanie potencjału analizowanego obszaru, dobrze skomunikowanego i uzbrojonego. W związku z tym można stwierdzić, iż straty dla walorów krajobrazowych związane z realizacją przedmiotowych inwestycji nie będą znaczące.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych i elementów sieci infrastruktury technicznej, wystąpią oddziaływania o niekorzystnym wpływie na kształtowania krajobrazu. Z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą one jednak wpływały w sposób trwały na tutejszy krajobraz.

W kontekście kształtowania lokalnych walorów krajobrazowych korzystnie oceniać należy zapisy projektu mpzp stwarzające możliwość lokalizacji na obszarze opracowania zieleni oraz zastosowanie jako dominujący rodzaj materiałów budowlanych wykończenia zewnętrznego zabudowy: kamień, drewno, ceramika, szkło.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd dla którego obowiązują przepisy odrębne zawarte w Rozporządzeniu Nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dn. 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, m.in. ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie: zróżnicowanej rzeźby terenu Wyżyny Częstochowskiej z elementami rzeźby krawędziowej i krasowej. Choć pojawianie się nowego obszaru zabudowy spowoduje zauważalne zmiany w lokalnym krajobrazie, to jednak nie będą one miały znaczącego charakteru, a jego ogólna specyfika zostanie utrzymana.

8.7 Oddziaływanie na klimat

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych pojawiają się zazwyczaj na skutek diametralnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

Lokalizacja obiektów kubaturowych powoduje pewne modyfikacje w warunkach mikroklimatu. Realizacja nowych budynków, a wraz z nimi powiększenie powierzchni uszczelnionych, powoduje pogorszenie przewietrzania terenów (budynek stanowi barierę dla mas powietrza), modyfikację warunków cieplnych (powierzchnie uszczelnione akumulują energię ciepłą, zarówno energię słoneczną, jak i energię pochodzącą z procesów spalania surowców), modyfikację warunków wilgotnościowych (wzrost zanieczyszczenia powietrza powoduje spadek wilgotności względnej powietrza). Należy natomiast podkreślić, iż z uwagi na zakres wprowadzanych zmian, skala opisanych powyżej zjawisk będzie niewielka.

Dla ograniczenia możliwości wystąpienia znaczących oddziaływań w zakresie pogorszenia lokalnych warunków mikroklimatycznych, do projektu planu wprowadzono szereg zapisów odnoszących się do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania poszczególnych terenów. Wśród najważniejszych z nich – w kontekście zapewnienia możliwości przewietrzania oraz kształtowania lokalnego mikroklimatu – wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy, wskazanie przebiegu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz określenie maksymalnej wysokości zabudowy.

Korzystny wpływ na kształtowanie mikroklimatu będzie miał, przewidziany projektem planu, udział powierzchni biologicznie czynnej oraz zastosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód w obrębie nieruchomości.

W przypadku projektowanych funkcji terenu emisja gazów cieplarnianych będzie wynikać w głównej mierze ze spalania paliw w celach grzewczych. Do ograniczenia emisji dwutlenku węgla przyczyni się wykorzystanie do ogrzewania obiektów energii ze źródeł odnawialnych albo dobór innych rozwiązań technicznych mających na celu unikanie lub ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza.

Należy wspomnieć, iż poza korzystnym wpływem na kształtowanie właściwości mikroklimatu (zmniejszenie stopnia nasłonecznienia, zwiększenie wilgotności powietrza), udział zieleni wpływa korzystnie na zmniejszanie stężeń zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂) oraz ogranicza rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

8.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W obrębie terenu objętego analizą zasobem naturalnym są wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie znacząco na warunki zasilania zbiornika, ani nie ograniczy dostępu do jego zasobów.

8.9 Oddziaływanie na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

W obszarze objętym planem nie występują zabytki oraz obiekty o wartościach kulturowych.

8.10 Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na dobra materialne, wynikających z realizacji ustaleń projektu planu. Realizacja projektowanych inwestycji, obejmujących lokalizację nowej zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, przyczyni się do wzrostu ilości dóbr materialnych na przedmiotowym obszarze co w efekcie prowadzić będzie do wzrostu dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości.

Możliwość wystąpienia oddziaływań o negatywnym charakterze przewiduje się jedynie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których lokalizacja została umożliwiona zgodnie z ustaleniami projektu mpzp. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, skutkujących niekiedy uszkodzeniem nawierzchni dróg, czy też zwiększeniem zapylenia i hałasu na terenach działek sąsiednich. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na analizowanym obszarze.

8.11 Typy oddziaływań na środowisko wynikające z realizacji projektu planu

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidacja istniejącej pokrywy roślinnej - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowie, zapylenie - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych i ciągów komunikacyjnych realizowanych w ramach zmiany przekształcenia terenu	- wzrost ilości wytwarzanych odpadów - wzrost emisji hałasu związanego z obsługą obiektów usługowych i mieszkalnych
pośrednie	- wzrost hałasu będzie oddziaływał odstrasżająco na zwierzęta	- wraz ze wzrostem powierzchni zabudowy dalsza synantropizacja występujących zbiorowisk roślinnych - generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych
wtórne	- brak znaczących oddziaływań	- brak znaczących oddziaływań
skumulowane	- brak znaczących oddziaływań	- zwiększony wpływ antropogeniczny na terenach biologicznie czynnych
krótkoterminowe	- hałas budowlany związany z realizacją zagospodarowania wprowadzanego w projekcie planu	- brak znaczących oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
	- zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych	
długoterminowe	- brak znaczących oddziaływań	- zmiany morfologii terenu związane z powstawaniem nowego terenu zabudowy - zmiana charakteru krajobrazu - synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy - emisja hałasu komunikacyjnego obsługującego obiekt
stałe	- brak znaczących oddziaływań	- zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych - lokalne zmiany mikroklimatu związane z powiększeniem terenów zabudowy
chwilowe	- powstanie odpadów „budowlanych” oraz gruntu z wykopów	- zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

9. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu

Organ opracowujący projekt dokumentu, w tym przypadku - plan miejscowy, zobowiązany jest monitorować skutki wpływu na środowisko wynikające z realizacji jego postanowień. Ma to umożliwić szybkie podjęcie działań zmierzających do usunięcia negatywnych zmian w środowisku, które można zaobserwować dzięki odpowiednim narzędziom pomiarowo – kontrolnym.

W ramach państwowego monitoringu środowiska, prowadzonego przez właściwe organy inspekcji ochrony środowiska, monitorowane są niektóre komponenty środowiska. Zatem monitoring skutków realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskane w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych systemów kontrolno – pomiarowych prowadzonych przez organy administracji publicznej gminy oraz podmioty gospodarcze, o ile dotyczą one obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

W kontekście realizacji ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie zatem monitorowanie:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych,
- realizacji ustaleń w zakresie zachowania określonych parametrów zabudowy,
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w odniesieniu do terenów wymagających ochrony akustycznej,
- przestrzegania wymogów w zakresie ogrzewania obiektów,
- respektowania zapisów w zakresie odseparowania działki budowlanej w granicach terenów U, U,MN i MN od sąsiednich nieruchomości użytkowanych dla innych funkcji.

10. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na położenie geograficzne obszaru opracowania nie przewiduje się oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Skutki realizacji ustaleń projektu planu będą mieć charakter lokalny.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Oceniany projekt planu przewiduje uzupełnienie ukształtowanej struktury przestrzennej. Analiza

regulacji sporządzonego projektu planu miejscowego w odniesieniu do dotychczasowego stanu planistycznego pozwala stwierdzić, że projekt wprowadza możliwość sytuowania nowej zabudowy, z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni. Projekt zakłada wprowadzenie lokalizowanie nowej zabudowy, w tym – o funkcji usługowej i mieszkaniowej, jednak skala zmiany w tym zakresie w zestawieniu z obowiązującym stanem planistycznym nie ulega zmianie pod względem powierzchni a wyłącznie pod względem sposobu przeznaczenia poszczególnych terenów. Zmiana przeznaczenia poszczególnych terenów z dotychczasowego przeznaczenia w obowiązującym planie MN – na tereny U,MN i powiększenie terenów przewidzianych dla funkcji usługowej – U służyć ma poprawie cech geometrycznych terenu rozwojowego działalności gospodarczych.

Zajęcie terenów biologicznie czynnych pod zainwestowanie zawsze powoduje zmiany w środowisku przyrodniczym. Najczęściej jest to wpływ niekorzystny, którego całkowite wyeliminowanie jest niemożliwe. Na etapie prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest możliwe precyzyjne określenie wielkości (skali) oddziaływania określonego czynnika (np. intensywności i zasięgu oddziaływania). Prognoza wskazuje przede wszystkim kierunki oddziaływania skutków ustaleń planu oraz dokonuje ich wstępnej analizy i oceny.

Podstawowym działaniem kompensacyjnym, które może wpłynąć na wyrównanie szkód wynikających z zajęcia gruntów pod inwestycje będzie prowadzenie równoległe obok realizacji inwestycji na terenach dopuszczonych do zabudowy, realizacja zalesień na innych terenach.

W celu minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji ustaleń planu dla środowiska ograniczono powierzchnię trwałego zainwestowania poprzez ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów wynoszącą: dla terenu U - 20%, dla terenu U,MN - 40% i dla terenu MN - 60%.

Ustalenia zawarte w projekcie planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami, zawierają również szereg ustaleń minimalizujących jego negatywny wpływ na środowisko. Do najistotniejszych z nich należą:

w zakresie ochrony wód i gruntów:

- nakaz uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem oraz postępowania ze ściekami w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do wód i do ziemi, stosownie do przepisów ustawy Prawo wodne,
- uwzględnienie regulacji wynikających z Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, dotyczących całego obszaru objętego planem,
- dopuszczenie zastosowania rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu i wykorzystaniu wód w granicach działki budowlanej,
- zakaz zmiany ukształtowania oraz zagospodarowania i zabudowy terenu w sposób, który tworzy warunki utrudniające lub uniemożliwiające spływ wód powierzchniowych bądź odwodnienie terenu,
- wymóg postępowania z odpadami zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach;

w zakresie ochrony powietrza:

- ustalenie zasady wykorzystywania do ogrzewania obiektów energii ze źródeł odnawialnych albo dobór innych rozwiązań technicznych mających na celu unikanie lub ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza, a także wykluczenie tzw. niskiej emisji.

Analizowany dokument obejmuje obszar o powierzchni ok. 12,5 ha. Możliwość rozważania różnego rodzaju sposobu jego zagospodarowania została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów, które określa kierunek przeznaczenia terenów znajdujących się w granicach analizowanego obszaru. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania przedmiotowego obszaru była stosunkowo niewielka. Rozwiązania alternatywne w tym przypadku mogą ograniczyć się do całkowitego zaniechania realizacji inwestycji i pozostawienie terenu w obecnym stanie użytkowania z możliwością jego zagospodarowania, zgodnie z obowiązującym mpzp dla funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej i rolniczej.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie jest prognozą oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Wancerzów w gminie Mstów.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja i przewidzenie możliwych wpływów na środowisko biogeofizyczne oraz na zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu oraz współpraca z autorem projektu planu w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń planu. Niniejsza prognoza opracowana została w celu dokonania oceny skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko, na najważniejsze jego komponenty, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, opracowania ekofizjograficznego oraz innych materiałów źródłowych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego na terenie gminy Mstów.

Zakres prognozy odpowiada wymogom wynikającym z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem planu miejscowego jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów. Analizowany dokument jest zmianą ustaleń obowiązującego dla tego terenu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Wancerzów, przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/260/2017 Rady Gminy Mstów z dnia 16 maja 2017 r. Obecnym przeznaczeniem obszaru opracowania są: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ozn. symb. MN, teren zabudowy usługowej ozn. symb. U, teren rolniczy ozn. symb. R.

W stanie istniejącym, obszar o powierzchni ok. 12,5 ha obejmuje grunty rolne, położone w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz zabudowy o charakterze zagrodowym.

Analizowany projekt mpzp przewiduje uzupełnienie ukształtowanej struktury przestrzennej dla potrzeb rozwoju różnorodnych działalności gospodarczych na zwartym obszarze o cechach geometrycznych atrakcyjnych dla funkcji usługowych; w bezpośrednim sąsiedztwie zgrupowania zabudowań mieszkalno-usługowych; w obszarze dobrze skomunikowanym i uzbrojonym.

Dla wydzielonych terenów, projekt mpzp wprowadza ustalenia określające w sposób jednoznaczny parametry i wskaźniki kształtowania oraz zagospodarowania terenu. Generalnie, projekt mpzp umożliwi wprowadzenie zabudowy uwzględniającej lokalne uwarunkowania, jak również charakter i parametry zabudowy istniejącej.

Część inwestycji, których realizację umożliwiają zapisy analizowanego projektu, związana będzie niewątpliwie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. W największej skali oddziaływania te będą dotyczyć powierzchni ziemi, warunków gruntowych, a także roślinności występującej w obrębie przeznaczonych pod zabudowę powierzchni. W odniesieniu do pozostałych elementów środowiska, niekorzystne oddziaływania wystąpią, jednakże ich skala oraz zasięg nie spowoduje znacząco negatywnych zmian w środowisku – pod warunkiem respektowania pozostałych ustaleń projektu planu oraz przestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Szczegółowy opis skali i charakteru przewidywanych oddziaływań w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, został zamieszczony w ósmej części niniejszej prognozy.

Do przedmiotowego projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja umożliwi ograniczenie w maksymalnym możliwym stopniu prognozowanych niekorzystnych oddziaływań na środowisko. Wprowadzone do projektu mpzp ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody uznaje się za wystarczające. Przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zminimalizowanie skali negatywnych oddziaływań, związanych z realizacją nowych inwestycji budowlanych oraz zapobiegnie możliwości wystąpienia znaczących zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska (na analizowanym obszarze). Warunkiem zachowania odpowiedniego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony

środowiska, wynikających z obowiązujących obecnie przepisów prawa, a także stosowanie najlepszych praktyk w ochronie środowiska. Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż pełna i docelowa ich realizacja nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do celów ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd jak również przedmiotu ochrony występujących w rejonie obszarów Natura 2000 oraz regionalnego korytarza migracji ptaków Dolina Górnej Warty.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poza ustaleniami wspomnianego wcześniej Studium, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Plan miejscowy tworzy warunki przestrzenne dla prawidłowego funkcjonowania obszaru, kształtowania przestrzeni zgodnie z predyspozycjami obszaru w sposób kontrolowany i zrównoważony w oparciu o zasadę ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Sporządzenie planu miejscowego umożliwi:

- kształtowanie przestrzeni uwzględniające: relacje pomiędzy zabudową istniejącą i planowaną do realizacji, relacje z terenami otaczającymi,
- prawidłową obsługę komunikacyjną i infrastrukturą techniczną,
- kształtowanie zabudowy w sposób racjonalnie wykorzystujący przestrzeń i w uporządkowanym układzie urbanistycznym.

Należy podkreślić, iż negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń analizowanego dokumentu nie wykracza w istotny sposób poza oddziaływanie lokalne, nie jest zasadniczo sprzeczne z celami ochrony przyrody. Zmiana zagospodarowania terenu opracowania wynikająca z realizacji projektu planu poprzez wprowadzenie licznych ograniczeń dotyczących m.in. możliwej powierzchni przeznaczonej do zabudowy nie powinna powodować znaczących zakłóceń w funkcjonowaniu środowiska.

13. Materiały źródłowe

W opracowaniu wykorzystano:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego w miejscowości Wancerzów w gminie Mstów, wraz z uzasadnieniem,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Mstów, przyjętego Uchwałą Nr NR XXIII/175/2012 Rady Gminy Mstów z dnia 29 czerwca 2012 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Wancerzów, przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/260/2017 Rady Gminy Mstów z dnia 16 maja 2017 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne, EKOID, aktualizacja z 2014 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów w granicach sołectwa Wancerzów, EKOID, Katowice 2015,
- Uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1 : 50 000, Oprac.: Heliasz Z., Ptak B., Więckowski R., Zieliński T. - Instytut Geologiczny. Wydawnictwa Geologiczne. Warszawa, 1987,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1996,
- Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, PIG, Warszawa 2000 (wraz z objaśnieniami),
- Mapa geologiczna – gospodarcza Polski w skali 1:50 000, PIG, Warszawa, 1997,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, PIG, Warszawa 1993,
- Mapa glebowo–rolnicza, skala 1:5000, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Łodzi,
- Kondracki J. Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa 1981 wyd. V,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+, Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.,
- Stan środowiska w województwie śląskim (raport 2017). Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2018 r.

14. Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływaniach na środowisko (jt. Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.)

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Renata Gajeka
magister geografii